

98/11

Kontrolní závěr z kontroly „Prostředky státního rozpočtu poskytnuté na financování škod způsobených povodněmi dopravní infrastruktury“

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1998 pod číslem 98/11. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Josef Pohl.

Kontrola byla zaměřena na čerpání a užití dotací ze státního rozpočtu na financování škod způsobených povodněmi, zejména na nárokování prostředků státního rozpočtu, jejich uvolňování, postup při výběru dodavatelů a opodstatněnost a hospodárnost jejich používání.

Kontrolu provedly v období od ledna do července 1998 skupiny kontrolujících NKÚ z odboru průmyslu, dopravy a energetiky a z oblastních odborů Liberec, Pardubice, Hradec Králové, Brno, Zlín, Ostrava, Šumperk a Olomouc.

Kontrolovanými osobami byly:

- A. Ministerstvo dopravy a spojů (dále jen „MDS“),
- B. Státní organizace České dráhy (dále jen „ČD“),
- C. Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen „ŘSD“),
- D. Správa a údržba silnic (dále jen „SÚS“) Bruntál, Hodonín, Liberec, Nový Jičín, Semily, Šumperk, Trutnov, Uherské Hradiště, Ústí nad Orlicí a Valašské Meziříčí.

Námítky proti kontrolnímu protokolu podaly ČD, ŘSD a SÚS Trutnov. Byly vypořádány rozhodnutím vedoucích skupin kontrolujících.

Odvolání proti rozhodnutí o námítkách, které podalo ŘSD, bylo vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

K o l e g i u m N K Ú na svém XIX. zasedání dne 21. 9. 1998

s c h v á l i l o usnesením č. 1/XIX/98
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

I.

Úvod do kontrolované problematiky

V důsledku povodňové kalamity v červenci 1997 bylo na železnici vyloučeno z provozu celkem 946 km poško-

zených a zatopených tratí, 13 železničních stanic, 211 km rozvodů automatického zabezpečovacího zařízení, 335 km napájecích kabelů napětí 6 kV, 10 napájecích stanic trakčního vedení, 703 km telefonních vedení a zcela bylo zničeno 26 mostů.

V 31 okresech bylo poškozeno 1 850 km silnic (115 km velmi vážně) a 851 mostů (48 zničeno). Neprůjezdných bylo celkem 415 silničních úseků a celková délka zcela odplavených úseků činila 11,7 km.

Rozsah povodňových škod byl na silniční síti odhadnut na 3 300 mil. Kč a na železniční síti na 1 633 mil. Kč, tj. celkem na 4 933 mil. Kč.

Vláda se situací vzniklou v důsledku těchto povodní bezprostředně zabývala. První finanční pomoc na obnovu poškozené dopravní infrastruktury, posílením rozpočtové kapitoly Ministerstva dopravy a spojů o 300 mil. Kč, schválila již usnesením ze dne 16. 7. 1997 č. 416, k postupu odstraňování následků povodňové katastrofy v červenci 1997 a o jmenování zmocněnce vlády pro formulaci, koordinaci a realizaci Programu obnovy a rozvoje oblastí postižených povodňovou katastrofou. Dalšími svými usneseními ze dne 23. 7. 1997 č. 439, ze dne 13. 8. 1997 č. 470 a ze dne 3. 9. 1997 č. 536 posílila tuto kapitolu o dalších 2 207 mil. Kč. Celkem byla rozpočtová kapitola posílena o 2 507 mil. Kč. Uvolněné prostředky však nebyly v roce 1997 ve výši 1 175 mil. Kč vyčerpány.

Vzhledem k nečerpání uvolněných prostředků v plné výši v roce 1997 bylo na základě zákona č. 348/1997 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1998, rozhodnuto použít nevyčerpané prostředky z roku 1997 v roce 1998 stejnými subjekty ke stejným účelům, na které byly vyčleněny v roce 1997.

Uvolněné finanční prostředky byly MDS účelově určeny pro jednotlivé organizace podílející se na odstraňování škod dopravní infrastruktury, jak ukazuje tabulka č. 1.

Tabulka č. 1

v tis. Kč

Položka	ČD	ŘSD	SÚS	CelkemM-DS
Podle usnesení vlády v roce 1997	1 273 250	692 000	542 200	2 507 450
Po úpravěv roce 1997	483 421	308 288	542 200	1 333 909
Čerpání v roce 1997	482 325	308 288	542 200	1 332 813
Nečerpané prostředky v roce 1997	790 925	383 712	-	1 174 637
Čerpání k 30. 4. 1998	106 033	404 264	-	510 297

II.

Nejdůležitější zjištění vztahující se k účelnosti a hospodárnosti čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu

1. Výše nutných výdajů na odstranění povodňových škod nebyla stanovena z dostatečně objektivního zdokumentování vzniklých poškození.

SÚS a ŘSD při stanovování výše škod vycházely pouze z „rámcového“ odhadu. Odhady byly prováděny bez geologických průzkumů, často ještě ve stavu zatopení, bez projektové dokumentace a stanovisek vodohospodářských orgánů. Přehledy škod byly několikrát aktualizovány.

Řada SÚS nezdokumentovala provedené opravy a neprokázala, že se jedná o škody způsobené povodněmi. Kontrolou NKÚ nebylo možno vždy objektivně porovnat rozsah poškození silničních objektů se stavem před povodněmi, neboť není vedena aktuální evidence stavebně technického stavu komunikací a jejich součástí.

Docházelo i k tomu, že SÚS do odhadu nákladů na opravy zahrnovaly i poškození nezpůsobené povodněmi nebo škody existující již před nimi, u kterých došlo pouze ke zhoršení původního stavu. SÚS Liberec tak do nákladů zahrnula i rozrušenou vozovku na silnici III/03520 Javorník a na silnici III/2712 Václavice s celkovým odhadem nákladů ve výši 1 000 tis. Kč. Rozsah poškození před povodněmi však činil cca 500 tis. Kč. SÚS Trutnov u akce Petřikovice do celkových nákladů 414 tis. Kč započítala mimo jiné i instalaci 240 metrů svodidel v hodnotě 340 tis. Kč, ačkoli svodidla byla poškozena pouze v délce 80 metrů.

2. Neujasněné byly priority oprav a investičních akcí, charakter oprav i posuzování technického stavu staveb. Docházelo k oddalování zahájení investičních prací a nečerpání uvolněných investičních prostředků v roce 1997.

V době přidělení prostředků státního rozpočtu nebylo ujasněno, zda odstranění škod na dopravní infrastrukturu bude provedeno formou oprav nebo investic (popř. technického zhodnocení), zda bude provedena demolice nebo rekonstrukce apod. Přesto byly jednotlivé akce do investičních programů na odstraňování povodňových škod zařazovány. Následně pak byly z nich ve velkém rozsahu vyřazovány a naopak jiné dodatečně zařazovány.

V průběhu realizace byl investiční program č. 327 180 „Odstraňování povodňových škod v roce 1997 - státní silniční síť“ doplněn o 15 staveb s investičním nákladem 136 235 tis. Kč a k zařazení bylo navrženo dalších 36 staveb o nákladech 159 875 tis. Kč. Současně byl u 87 staveb, včetně 14 staveb dodatečně zařazených (90 790 tis. Kč), snížen podíl státního rozpočtu na financování v období let 1997 až 2000 celkem o 1 035 317 tis. Kč.

Projektová dokumentace pro investiční výstavbu ČD a ŘSD nebyla v řadě případů zpracována a schválena ještě v září 1997, ačkoli již došlo k čerpání investičních prostředků. Okresní úřady a jejich referáty životního prostředí a dopravy trvaly, zejména u staveb mostů, na dodržení úrovně stoleté vody, což mělo vliv na nové výškové vedení obnovované silnice. Dále požadovaly i zvýšení nivelety obnovovaných silnic tak, aby mohly sloužit jako protipovodňová hráz. To opožďovalo zahájení výstavby a vyžadovalo i dodatečné náklady.

U SÚS přitom přidělené neinvestiční prostředky nepostačovaly ke krytí nákladů na odstraňování povodňových škod. Jimi vykázané náklady činily 604 964 tis. Kč. Rozdíl ve výši 62 764 tis. Kč oproti přidělenému objemu 542 200 tis. Kč byl hrazen na vrub jiných jejich činností. Proto MDS při zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem za rok 1997 uplatnilo pro rok 1998 zvýšení neinvestičních výdajů o uvedený objem na financování odsunutých akcí z roku 1997.

3. Investiční program č. 327 180 „Odstraňování povodňových škod v roce 1997 - státní silniční síť“ není finančně zabezpečen.

Podle jmenovitého seznamu staveb ŘSD z března 1998, schváleného MDS, jsou předpokládány na odstraňování povodňových škod na silnicích celkové investiční náklady ve výši 2 053 655 tis. Kč. Podle Registru investic MF uvedeného programu, ze stejného data a rovněž schváleného MDS, činí účast státního rozpočtu 935 800 tis. Kč. Zdrojově tak není pokryt objem 1 117 855 tis. Kč.

Na zabezpečení financování programu nebude postačovat ani posílení rozpočtové kapitoly Ministerstva dopravy a spojů v objemu 804 000 tis. Kč, schválené usnesením vlády ze dne 27. 5. 1998 č. 358, k celkovému přehledu financování škod vzniklých povodňovou katastrofou v roce 1997.

4. Zadávací podklady ČD a ŘSD pro uzavírání smluv na dodávky investičních staveb byly pro vymezení předmětu plnění nedostatečné a umožňovaly nekontrolovatelné změny smluvních cen i termínů plnění v průběhu realizace.

Smlouva na realizaci stavby „Oprava mostu v km 56,889 trati Česká Třebová - Olomouc“ uzavřená ČD s dodavatelem 15. 7. 1997 mimo jiné stanovila termín plnění do 22. 7. 1997 a cenu ve výši 2 092 tis. Kč (bez DPH). Dodatkem č. 1 z 1. 8. 1997 (v době, kdy již měla být stavba ukončena) byl předmět smlouvy rozšířen o provedení víceprací, termín byl prodloužen do 15. 9. 1997 a cena zvýšena o 573 tis. Kč. Dalším dodatkem z 17. 10. 1997 (předmět díla měl být opět ukončen) byly stanoveny další vícepráce, termín plnění dohodnut na listopad 1997 a cena dále zvýšena o 206 tis. Kč. Celkem byla sjednaná cena zvýšena o 779 tis. Kč, tj. o cca 37 %.

Na základě pochůzky na silnici II/481 Hutisko - Soláň - Karlovice byl ŘSD odhadnut rozsah škod, na který byla 13. 8. 1997 uzavřena se zhotovitelem smlouva o dílo s dohodnutou cenou ve výši 5 632 tis. Kč (bez DPH) a ukončením stavby v listopadu 1997. První změna na rozšíření rozsahu prací na opravách třech sesuvů a kamenného mostu byla dohodnuta již 26. 11. 1997. Tím došlo ke zvýšení ceny na 35 224 tis. Kč a posunutí termínu dokončení do měsíce května 1998. Další změna z 16. 3. 1998 znovu rozšířila rozsah prací o opravu opěrné zdi a zvýšila cenu na 53 256 tis. Kč. Těsně před dokončením akce byla 30. 4. 1998 smlouva opět změněna, její obsah dále rozšířen, cena zvýšena na 57 886 tis. Kč a termín prodloužen do září 1998. Obdobně tomu bylo na stavbě mostu na silnici III/4525-4 v Široké Nivě. Celkem na těchto 2 kontrolovaných stavbách ŘSD byly nabídkové ceny zhotovitelů zvýšeny v průběhu realizace z 18 432 tis. Kč o 53 494 tis. Kč na konečných 71 926 tis. Kč, tj. téměř čtyřnásobně.

5. ČD, ŘSD, SÚS Bruntál, Liberec, Šumperk a Trutnov z prostředků státního rozpočtu účelově určených na odstraňování povodňových škod hradily i náklady, které rozsahem povodní nebyly ovlivněny nebo byly předpokládány již v rozpočtech (plánech) těchto organizací na rok 1997.

ČD v rámci odstraňování povodňových škod uhradily z neinvestiční dotace na odstraňování povodňových škod i časovou mzdu, příplatky za odpracované roky, hodnostní příplatky, které vycházely z běžné pracovní doby, mzdu za lékařskou prohlídku, dovolenou, které s odstraňováním povodňových škod nesouvisely. Celkem tak uhradily 3 793 tis. Kč.

ČD v roce 1997 ze systémové investiční dotace na odstraňování povodňových škod pořídily čtyři speciální hasičská auta v celkové částce 24 300 tis. Kč jako náhradu za povodněmi těžce poškozená a neopravitelná. Nahrazovaná vozidla, u kterých se projevovala nedostupnost náhradních dílů a tím i obtížné zabezpečování jejich provozu, byla zastaralého typu ve stáří více jak 14 let o celkové zůstatkové ceně 164 tis. Kč. Jejich náhrada byla požadována již od roku 1996.

ŘSD v roce 1997 uhradilo z investiční dotace na odstraňování povodňových škod náklady na obnovu mostu Třeňov v částce 2 618 tis. Kč a v roce 1998 v částce 5 136 tis. Kč. Rekonstrukce byla již dříve plánována pro rok 1997.

SÚS Bruntál, Šumperk a Trutnov do celkových nákladů vynaložených na odstraňování povodňových škod zahrnuly i režijní náklady, které byly pro rok 1997 plánovány a měly být hrazeny z příspěvku na činnost ze státního rozpočtu.

SÚS Liberec vykazala v roce 1997 v nákladech na odstraňování povodňových škod práce v celkovém objemu 593 tis. Kč, které s povodněmi nesouvisely. Na opra-

vu propustku na silnici I/35 v Krásné Studánce, kde havarijní stav byl před povodněmi a výběr dodavatele i zahájení prací proběhlo rovněž před nimi, použila 435 tis. Kč. Obdobně tomu bylo u montáže ocelových svodidel v objemu 158 tis. Kč na silnici III/27247 v Machníně a III/29021 v Kateřinkách, kde nedošlo k žádným povodňovým škodám.

SÚS Trutnov uzavřela smlouvu o sdružení prostředků na realizaci stavby „opěrná zeď“ u severního výjezdu z náměstí Žacléř“. V roce 1997 sdružený příspěvek ve výši 124 tis. Kč neobdržela, a proto opravu uhradila z prostředků určených na povodně. Příspěvek, který obdržela v únoru 1998, však již na obnovu povodněmi poškozené infrastruktury nepoužila a ponechala si jej.

III.

Zjištění vztahující se k porušení právních předpisů

1. ČD, SÚS Bruntál a Semily porušily ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), kde je uvedeno:

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.“

ČD v roce 1997 vyčerpaly mzdové náklady a související zdravotní a sociální pojištění v objemu 674 tis. Kč, na které nebyly při odstraňování povodňových škod vykázány výkony. Neoprávněně uhradily, z nesprávně zahrnutého cestovného do mzdových nákladů, sociální pojistné v celkové výši 24 tis. Kč a zdravotní pojištění v celkové výši 8 tis. Kč. Dále uhradily v roce 1997 v částce 726 tis. Kč a v roce 1998 v částce 190 tis. Kč náklady na opravy obytných domů. Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, nejsou samostatné bytové objekty součástí dráhy. Celkem ČD v rozporu s výše uvedeným ustanovením proplatily 1 432 tis. Kč v roce 1997 a 190 tis. Kč k 30. 4. 1998.

SÚS Semily uhradila z příspěvku na činnost organizace účelově určeného na opravy silniční sítě v roce 1997 celkem 197 tis. Kč za výstavbu prahů ve dně vodního toku Milnice. Výstavba prahů ve dně vodního toku není opravou silniční sítě a není ani předmětem hlavní činnosti organizace. Povinnost udržovat vodní tok a provádět výstavbu jeho úprav přísluší správci toku podle vyhlášky Ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. 19/1978 Sb., kterou se stanoví povinnosti správců vodních toků a upravují se některé otázky týkající se vodních toků. Podle vyjádření SÚS Semily byla výstavba prahů v řečišti provedena v rámci opravy silničního objektu, neboť správce toku neměl finanční prostředky na tuto akci a realizace této opravy byla nutná, neboť při zvýšeném průtoku v období jarního tání hrozilo opětovné poškození již opravených opěrných zdí.

SÚS Bruntál neoprávněně uhradila 19 tis. Kč za přepravné provedené ve dnech 1. 7. 1997 a 3. 7. 1997, tedy v období před vznikem povodňové situace. Financovala v roce 1997 částkou 525 tis. Kč opravou akcí „předláždění žulové dlažby komunikací v Karlově Studánce“, ačkoliv tato byla plánována již v období před povodní a povodeň neovlivnila původně plánovaný rozsah prací, cenu díla ani termín dodávky prací. V roce 1997 uhradila 2 766 tis. Kč za práce na přestavbě mostů ev. č. 4588-10, 4588-11, 4588-12 a 4588-13 v Široké Nivě, přestože se nejednalo o odstraňování následků povodní v roce 1997, ale o investiční akci plánovanou a investorsky připravovanou od roku 1994. SÚS Bruntál v rozporu s výše uvedeným ustanovením proplatila z prostředků uvolňovaných na odstranění následků povodní v roce 1997 celkem 3 310 tis. Kč

2. ČD, ŘSD, SÚS Bruntál, Hodonín, Uherské Hradiště a Valašské Meziříčí porušily ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, kde je uvedeno:

„Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku jiným způsobem než na základě obchodní veřejné soutěže podle odstavce 1 je přípustné pouze při splnění podmínek stanovených v části třetí tohoto zákona.“

- a) ČD v roce 1997 uzavřely dodatek č. 1 na doplňující práce ke smlouvě na veřejnou zakázku „Oprava mostu v km 56,889 trati Česká Třebová - Olomouc“ a následně dodatek č. 2 na vícepráce. Dodatky byly uzavírány až po ukončení prací, proto je nemohly ČD uzavírat, neboť původní závazek ze smlouvy v souladu s ustanoveními § 324 a § 554 Obchodního zákoníku zanikl. Tyto dodatky v objemu 779 tis. Kč mají charakter nových smluv na dodatečné veřejné zakázky.
- b) ŘSD v roce 1997 nedodrželo při výběru dodavatele na veřejnou zakázku „Silnice I/54 Moravský Písek - Veselí nad Moravou“ a „Silnice II/489 Držková - Kašava“ podmínky stanovené v části třetí uvedeného zákona. Nedodrželo kritéria hodnocení nabídek uchazečů tím, že výběr nejvhodnější nabídky byl proveden formou hlasování členů komise bez hodnocení jednotlivých kritérií. Objem budoucích peněžitých závazků činil 17 822 tis. Kč.
- c) SÚS Bruntál v roce 1997 uzavřela smlouvu o dílo na přestavbu mostů ev. č. 4588-10, 4588-11, 4588-12 a 4588-13 v Široké Nivě pouze na základě výzvy čtyřem zájemcům, přestože výše peněžitého závazku z této smlouvy bez DPH činila 4 699 tis. Kč. Podle výše citovaného ustanovení zákona mohla SÚS Bruntál uzavřít smlouvu na tuto zakázku pouze na podkladě písemné výzvy učiněné alespoň pěti zájemcům. Podmínky zákona nesplnila také tím, že ve výzvě k podání nabídek neuvedla kritéria jejich hodnocení a uzavřela smlouvu o dílo na provedení přestavby těchto mostů s uchazečem, který nesplnil požadavek zadavatele uplatněný ve výzvě k podání nabídek a ve své nabídce neuvedl délku záruky na stavební dílo.

Dále v roce 1997 uzavřela smlouvu na veřejnou zakázku v objemu 107 tis. Kč, týkající se opravy kanalizačních vpustí, na základě objednávky. Nesplnila tak podmínky stanovené v části třetí uvedeného zákona, neboť výše peněžitého závazku bez DPH činila více než 100 tis. Kč, a byla proto povinna vyžádat si nabídky nejméně od tří zájemců.

- d) SÚS Hodonín v roce 1997 nevyhodnotila uchazeče o veřejné zakázky „Oprava silnice I/55 Petrov - Rohatec, km 93,995 - 96,378“, „Oprava silnice II/432 Bohuslavice - průtah - I. úsek km 49,868 - 51,759, II úsek km 51,759 - 51,905“, „Oprava silnice III/05530 Mikulčice - vykopávky, nár. památník, km 0,930 - 4,030, III/05531 Mikulčice průtah, km 4,665 - 6,405“, „Oprava silnice II/495 Moravský Písek - hranice okresu UH, km 0,500 - 2,000“ a „Oprava silnice I/51 Hodonín - hranice SR, km 60,585 - 61,180“ z hlediska kvalifikačních předpokladů podle ustanovení § 2c odst. 2 písm. a) a b) a odst. 3 zákona č. 199/1994 Sb. Objem budoucích peněžitých závazků činil 19 096 tis. Kč.
- e) SÚS Uherské Hradiště v roce 1997 neuzavřela smlouvy na veřejné zakázky geofyzikálních průzkumů „Sanace sesuvu Buchlovské hory - silnice I/50“, „Sanace sesuvu Rasová - silnice I/50“, „Sanace sesuvu Nedačlebice - silnice III/49714“ a „Sanace sesuvu Maršov - silnice III/49716“ a ověření statické funkčnosti a stavebního stavu mostů po povodních s dodavatelem prací na základě obchodní veřejné soutěže a nebyly přitom splněny podmínky stanovené v části třetí citovaného zákona pro jiné způsoby zadávání veřejných zakázek.

Přestože ustanovení § 1 uvedeného zákona stanoví, že upravuje závazný postup zadavatelů veřejných zakázek směřující k uzavření smluv k jejich provedení, byly tyto práce v ceně 177 tis. Kč provedeny pouze na základě objednávek.

Dále uzavřela smlouvu o dílo na sanaci sesuvů na silnici II/422 v km 12,770 u obce Medlovice včetně provedení projektu v ceně celkem 1 695 tis. Kč s firmou, která neměla oprávnění k projektování. Tím nedodržela ustanovení části třetí citovaného zákona.

- f) SÚS Valašské Meziříčí v roce 1997 neuzavřela smlouvu na veřejnou zakázku „Hutisko - Solanec“ s dodavatelem prací na základě obchodní veřejné soutěže a nebyly přitom splněny podmínky stanovené v části třetí citovaného zákona pro jiné způsoby zadávání veřejných zakázek.

Přestože ustanovení § 1 uvedeného zákona stanoví, že upravuje závazný postup zadavatelů veřejných zakázek směřující k uzavření smluv k jejich provedení, byly tyto práce v ceně 155 tis. Kč provedeny pouze na základě zápisu z jednání mezi dodavatelem a SÚS.

Dále uzavřela smlouvu o dílo na „Rekonstrukci mostu ev. č. 05724-5 přes místní potok v obci Mikulůvka“ včetně zpracování projektu v ceně 2 551 tis. Kč se společností, která neměla oprávnění k provádění projektových prací. Tím nedodržela ustanovení části třetí citovaného zákona.

3. ČD porušily ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, kde je uvedeno:

„Pokud je úkon učiněn zadavatelem nebo uchazečem telefonicky, popřípadě faxem nebo dálnopisem musí být do tří dnů potvrzen písemně.“

ČD v červenci 1997 ústně vyzvaly jednoho zájemce o veřejnou zakázku k podání nabídky na opravu mostu v km 56,889 trati Česká Třebová - Olomouc. Do doby kontroly NKÚ, tj. 17. 6. 1998, ji však písemně nepotvrdily.

4. ČD porušily ustanovení § 54 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění, kde je mj. uvedeno:

„Stavby, jejich změny a udržovací práce na nich lze provádět jen podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu.“

ČD zahájily 11. 8. 1997 bez stavebního povolení stavbu „Rekonstrukce sesutého náspu u koleje č. 2 a úpravu poškozených kabelů v km 172,700 - 172,750 trati Adamov - Blansko“. Ohlášení stavebnímu úřadu odeslaly až 7. 11. 1997. Přestože ten nařídil požádat nejpozději do 31. 1. 1998 o dodatečné povolení stavby, žádost o něj ČD odeslaly po stanoveném termínu. Stavební povolení na celou stavbu bylo vydáno až 24. 4. 1998, přičemž stavba I. etapy byla ukončena již dne 23. 1. 1998.

5. SÚS Bruntál, Uherské Hradiště a Valašské Meziříčí porušily ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, v platném znění, kde je mj. uvedeno:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků.“

SÚS Bruntál uzavřela smlouvu o dílo na přestavbu mostů ev. č. 4588-10, 4588-11, 4588-12 a 4588-13 v Široké Nivě. Smlouva neobsahuje žádné sankční ustanovení ve vztahu ke zhotoviteli, např. za nedodržení termínu plnění dodávky, neobsahuje záruční lhůtu na provedení stavební práce ani další záruční podmínky. Smluvní termín dokončení stavebních prací 30. 11. 1997 přitom nebyl dodržen a zhotovitel nemohl být sankcionován.

Obdobně SÚS Uherské Hradiště uzavřela se zhotovitelem smlouvu na provedení sanace dvou sesuvů na silnici II/422 v km 12,770 u obce Medlovice, aniž by dohodla sankce za nesplnění termínu opravy.

SÚS Bruntál uhradila fakturu v částce 2 467 tis. Kč za práce provedené od 1. 9. do 6. 10. 1997 na přestavbě mostů v Široké Nivě. Podle zápisů ve stavebním deníku nebyly k tomuto datu práce v uvedeném objemu provedeny. Fakturovaná částka představuje cca 50 % smluvní ceny za dílo. SÚS Bruntál tímto způsobem zálohovala zhotovitele díla.

SÚS Valašské Meziříčí neuplatnila vůči dodavatelům pěti opravných akcí smluvní poplatky z prodlení ve výši 500 Kč za každý den prodlení, přestože prodlení činilo v průměru 25 dní. Výše poplatku představuje částku 67 tis. Kč.

IV.

Závěr

Z výsledků kontroly vyplývá, že vládou uvolňované prostředky na obnovu povodněmi poškozené dopravní infrastruktury plní svůj účel. Z 946 km poškozených železničních tratí zůstal v současné době nezprovozněn pouze jeden úsek v délce 13 km. Na silniční síti je situace složitější, zejména proto, že v některých místech byla silnice vodou zcela odplavena. To vyžaduje náročnější stavební činnost, která je plánována až do roku 2000.

Provedená kontrola prokázala chybné použití poskytnutých prostředků ve výši 5 129 tis. Kč. Pro porovnání s kontrolovanými prostředky je tento objem uveden v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2

v tis. Kč

Položka	1997	1998	Celkem
Prostředky uvolněné v jedn. letech	1 333 909	1 173 541	2 507 450
Čerpané prostředky	1 332 813	510 297	1 843 110
Kontrolované prostředky	331 249	26 488	357 737
Neoprávněně použité prostředky	4 939	190	5 129
Porušení § 3 zákona č. 199/1994 Sb.	44 521	0	44 521

Nejasnosti ve způsobu zařazování akcí do oprav a do investic vedly ke změnám termínů, přebytku investičních prostředků v roce 1997 a naopak nedostatku neinvestičních prostředků (viz část II).

Dále se ukázala řada systémových nedostatků vyplývajících z nízké kvality podkladů sloužících pro uplatňování požadavků na výdaje k odstraňování škod z povodní.

MDS nevydalo opatření, kterým by dostatečně vymezilo konkrétní podmínky použití prostředků státní-

ho rozpočtu, především ve vztahu k opravám, které již byly dříve zahrnuty do plánu roku 1997.

Nebyla vyřešena spolupráce mezi správci komunikací a správci vodních toků, zejména při financování oprav silnic, u kterých bylo nutné zpevňovat břehy těchto toků.

Kontrola u SÚS také prokázala, že výši povodňových škod na pozemních komunikacích negativně ovlivnila i jejich nedostatečná údržba a nezabezpečování běžných oprav.

WWW.NJKU.CZ